

Forfatter: Vibeke A. Pedersen

Titel: Udrag fra Jacob Worm

Citation: Vibeke A. Pedersen: "Jacob Worm", i Vibeke A. Pedersen: *Jacob Worm*. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-authors-worm-p-shoot-idm139922124723168.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Jacob Worm

De ringe økonomiske muligheder afholdt dog tilsyneladende ikke nogen fra at digte. Men de var til dels bestemmende for, hvad der blev digtet, og navnlig for, hvad der blev trykt. 1660 havde Frederik III indført enevælde og arvekongedømme efter fransk mønster. I den anledning blev der digtet ikke så lidt, både på dansk, tysk og latin, det meste overordentlig skamrosende. Kritisk digtning så man derimod ikke meget til. Det kunne betyde anklager for majestætsfornærmelse eller landsforræderi, hvis man offentligt satte spørgsmålstejn ved kongens, regeringens eller embedsmændenes arbejde eller styreformens berettigelse. Fortabelse af stilling, hvis man var offentligt ansat, var også en strafmulighed. I praksis var der således også censur på ikke-trykt materiale, som fx en håndskreven smædevis. Kunne det bevises, hvorfra den stammede, stod forfatteren til straf. Og generalfiskalen (den øverste statsanklager) kunne til enhver tid kræve husundersøgelse og beslaglægge, hvad der passede ham. Forsigtige mennesker holdt derfor deres eventuelle kritik inden for en meget snæver kreds. Men forsigtighed hørte ikke til Worms stærke sider.